

δάχτυλο τό, δάχτυλος Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. (Μελιδόν. κ.ά.) Πελοπν. (Τριφυλ.) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Ρόδ.—Ν. Κοτσοβίλ., Έξαρτ. πλοίων, 128 δάχτ'λος Λευκ. δάχτυλους Μακεδ. (Μελέν.) δάχτ'λους Λέσβ. δάχ'λος Ήπ. (Παλάσ. Χιμάρ.) Θράκ. (Αίν.) δάτυλε Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.) δάτελε Τσακων. (Πραστ.) 'άχτυλος Κάρπ. δάκτυλον Κύπρ. δάχτυλον Πόντ. (Ίμερ. Κερασ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) δάχτυλο κοιν. δάχτυλο Τσακων. (Βάτικ.) δάχτυλο Αίγιν. δάχτυλου Θεσσ. Μακεδ. (Βλάστ. Σέρρ.) δάχτ'λο Εύβ. ("Ακρ.) Ήπ. (Κόνιτσ. κ.ά.) Θράκ. (Αυδήμ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ. Δεσφίν.) δάχτ'λον πολλαχ. βορ. ιδιωμ. δάχ'λον Πόντ. (Ήμισ. Τραπ.) δάχ'λο Ήπ. (Ίωάνν.) Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ.) Στερελλ. (Ήχυρ.) δάχ'λον 'Αλόνν. Ήπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Ήνατ. Δομοκ. Τρίκερ.) Θράκ. (Διδυμότ. Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βόιον Καταφύγ.) Σκόπ. Στερελλ. (Φθιώτ. Παρνασσ.) δάχτυλο Καλοβρ. (Ροχούδ. Χωρίο Ροχούδ.) δάχτυλο Καλαβρ. (Μπόβ.) δάχτυλο Καλαβρ. (Γαλλικ. Χωρίο Βουν.) δάχ-τυλο 'Απουλ. (Καλημ.) δάχτυλο 'Απουλ. τάχτυλο 'Απουλ. κάχτυλο 'Απουλ. (Κοριλ.) κάτ-τυλο 'Απουλ. (Κοριλ.) γάχτυλο Κάλυμν. λάχτυλο Καππ. (Μαλακ.) δάχτυλε τό, Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) δάχτυλε τό, Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) δαχ'λό Παξ. Πληθ. δαχτυλοί Ήπ. (Βούρμπικιν.) Γεν. τοῦ δαχτύλωνε Κεφαλλην. Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.

Έκ τοῦ άρχ. οὐς. δάκτυλος. Τό οὐδ. δάχτυλο ἔκ τοῦ κατὰ μεταπλασμόν πληθ. δάκτυλα ἤδη παρὰ Θεοκρ. 19,3 καὶ Ἀνθολ. Παλατ. 9, 365. Πβ. Εὐσταθ. 811, 11 «... κατὰ γένους μεταπλασμόν, ὁποῖου τρόπου ἐστὶ καὶ τὰ δάκτυλα καὶ τὰ ταρσά καὶ τὰ λύχνα...». Βλ. καὶ Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2,52 Μ. Φιλήντ. Γλωσσογν., 3,14.

1) Ὁ δάκτυλος τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς κοιν. καὶ 'Απουλ. (Καλημ. Κοριλ. κ.ά.) Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) Καππ. (Μαλακοπ. κ.ά.) Πόντ. (Ήμισ. Ίμερ. Κερασ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Πραστ. Χαβουτσ.): Μικρὸ-μεγάλου-χοντρὸ-φιλό-κοντὸ-μακρὸ δάχτυλο. "Εκοψα τὸ δάχτυλό μου. Χτύπησα τὰ δάχτυλά μου. Τρύπησα τὸ δάχτυλό μου μὲ τὴ βελόνα. Πρήστηκε τὸ δάχτυλό μου κοιν. Ἀπὸ δαχτυλάκι μέχρι δάχτυλο εἶναι μιὰ πιθαμὴ Τῆν. (Πύργ.) Στούμπ'σα τοῦ δάχ'λου μ' μὴ τοῦ σφ'ρι Στερελλ. (Ήχυρ.) "Εκουψα τὰ δάχ'λα μ' μὴ τοῦ σ'γιά αὐτόθ. Θὰ βράσουν νιρὸ νὰ ζιουματίσουν τοῦ δάχτ'λου μου, ἔβγα να τρουϊρίστρα Εὐβ. (Στρόπον.) Μὲ ποννάει τοῦ μεγάλου δάχτ'λο μ' Εὐβ. ("Ακρ.) Μὲ πονεῖ ὁ δάχ'λος Ήπ. (Χιμάρ.) "Κεῖν' τοῦ πιδάκ' βύζινι τὰ δάχ'λα τ' Στερελλ. (Αίτωλ.) Χουρτάρ' χοντρὸ 'σάν τοῦ δάχ'λου εἶν' οὐ λύνους (= τὸ φυτὸν Ἐπίθυμον) Στερελλ. (Ήράκ.) Τέντουνσι τὰ δάχ'λα σ' νὰ ἰδοῦ τί ἔχ'ς 'ς τοῦ 'πλουχέρ' σ' Στερελλ. (Ήχυρ.) Κύλ'σι μιὰ πέτρα κι μὴ σακάτιρι τοῦ δάχ'λου μ' Θεσσ. (Ζαγορ.) Δὲν ἔχ' καλὰ δάχ'λα ἢ νύφ' Ήπ. (Ζαγόρ.) Μεσινὸ δάχτυλο (= ὁ μέσος δάκτυλος) Μέγαρ. Μεγάλου δάχτ'λο (= ὁ ἀντίχειρ) Ήπ. (Κόνιτσ. κ.ά.) Βασιλικὸ δάχτυλο (= ὁ ἀντίχειρ) "Οφ. Τοῦ πρῶτου δάχτυλου (= ὁ ἀντίχειρ) Δαρδαν. Μπροστινὸ δάχτυλο (= ὁ δείκτης) Τὸ χοντρὸ δάχτυλο (= ὁ ἀντίχειρ) Πελοπν. (Γαργαλ.) "Εβαλε τὰ δάχτυλα τῶν αἰτηγανίστησ-σα (ἔβαλε τὰ δάκτυλα καὶ αἰτηγανίσθησαν) Χωρίο Βουν. Τοῦ ἐδέβησ-σα τὰ νύχια τέσ-σερα δάχτυλα μακρὰ (ἐδέβησ-σα= ἐξέβησαν, ἐμεγάλωσαν) αὐτόθ. Βάντε 'τανι 'ς τὸ δάχτυλε τὸ δαχτυλίδ' (ἔβαλαν εἰς τὸ δάκτυλο τὸ δαχτυλίδι) Χαβουτσ. "Εκόλε τὸ ἀτῆ δάτυλε (ἔκοψε τὸ μεγάλο δάκτυλο) Πραστ. "Ενα δάτυλε ἀφεότερα (ἕνα δάκτυλο ὑψηλότερα) αὐτόθ. Δύ' δάτυλοι ὅο (δύο δάκτυλα νερὸ) αὐτόθ. Φιλοῦσ' τὰ δάχ'λα τ' κι τοὺς τ' ἀνοιγι σ' ἀμοῦντζις (ἔκ διηγῆσ.) Στερελλ.

(Παρνασσ.) Ἡ γυναῖκα τοῦ κάθε βράδυ τοῦ ἔρρινε κάπνο ματσοῦνι, τὸν ἔβαζε 'ς τὸν ὕπνο καὶ τοῦ ρουφοῦσε τὸ δάχτυλο (ἔκ παραμυθ.) Ήπ. (Μαργαρίτ.) || Φρ. Τὸν παίζει 'ς τὰ δάχτυλα (τὸν ἔχει τελείως ὑποχείριον) κοιν. Τὸ ξέρει 'ς τὰ δάχτυλα (συνήθως ἐπὶ μαθήματος μεταξὺ μαθητῶν, τὸ γνωρίζει καλῶς) κοιν. Μετριοῦνται 'ς τὰ δάχτυλα (εἶναι ἐλάχιστοι) κοιν. Δὲ μυρίστηκα τὰ δάχτυλά μου (δὲν ἠδυνάμην νὰ μαντεύσω) κοιν. Εἶναι νὰ γλείφης τὰ δάχτυλά σου (ἐπὶ ἐδέσματος λίαν εὐγεύστου) κοιν. Κρύβεται πίσω ἀπὸ τὸ δάχτυλό του (ἐπὶ τῶν ματαίως προσπαθούντων νὰ ἀποκρύψουν πράξεις ἢ ἐνεργείας μὴ δυναμένας νὰ συγκαλυφθοῦν) κοιν. "Εβαλε τὸ δάχτυλό του (συνήθως ἐπὶ ἐπεμβάσεως δυσμενοῦς) κοιν. Συνών. φρ. ἔβαλε τὴν οὐρά του. Τοῦ βάζω δάχτυλο (τὸν καταδακτυλίζω) πολλαχ. Τὸν δείχνουν μὲ τὸ δάχτυλο (ἐπὶ διαπρέποντος, ὅσον καὶ ἐπὶ κακοῦ ἀνθρώπου) κοιν. "Εμεινε μὲ τὸ δάχτυλο 'ς τὸ στόμα (δι' ἀπογοήτευσιν) Σάμ.κ.ά. Τὴν ἄφ'κι μὴ τοῦ δάχ'λου 'ς τοῦ στόμα (πάμπτωχον) Θεσσ. (Ήνατ.) κ.ά. Βυζαίνει τὰ δάχτυλά του (ἔχει κρίσιν νηπίου) Πελοπν. (Αἶγ. Λάστ.) κ.ά. Θεοῦ δάχτυλον ἔτον (θεῖα ἐνέργεια) Πόντ. "Εχ' δάχτυλον (ἀνεμίχθη) Χαλδ. Λεῖχ' τὸ δάχτυλον (ἔχει κάποιον ὄφελος) αὐτόθ. Πότι δάχ'λου, πότι χέρ' (ἐπὶ ὀκνηρῶν, οἱ ὅποιοι προσποιοῦνται ὅτι τοὺς πονεῖ ἄλλοτε τὸ δάκτυλον καὶ ἄλλοτε τὸ χέρι) Στερελλ. (Γραν.) Τέντωσε τὰ δάχτυλά σου (φασκέλωσε καὶ φύγε' ἐπὶ ἀπογοητεύσεως) Πελοπν. (Δημητσ.) "Εχει μακρὰ δάχτυλα (εἶναι κλέπτης) Κρήτ. (Χαν.) 'Σ τὰ δέκα δάχτυλά σου κερὶά ν' ἀνάψω, δὲν εὐχαριστεῖσαι (ἐπὶ τοῦ μὴ ἱκανοποιημένου ἐξ οἰασδήποτε ἐξυπηρετήσεως) Κωνπολ. Βγάνουμε δάχτυλα (τρόπος καθ' ὃν δι' ἐπαλλάξεως δακτύλων ὀρίζεται ἐν παιδιαῖς ποῖος θὰ παίξῃ πρῶτος, δεύτερος κ.ο.κ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) || Παροιμ. φρ. "Εβγαλε τὰ μάτια του μὲ τὰ ἴδια του τὰ δάχτυλα (κατεστράφη ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος) Πελοπν. (Ήνδρουσ.) Δὲ μπορῶ νὰ κόψω τὸ δάχτυλό μου (δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω τὰ ἀδύνατα δυνατὰ) Πελοπν. (Μελιγαλ.) || Παροιμ. Πινὸς ἀγγίζει τὸ μέλι καὶ δὲ γλείφει τὰ δάχτυλά του; (πᾶς τις ἐπωφελεῖται τῶν περιστάσεων πρὸς ἴδιον ὄφελος) συνήθ. "Ολα τὰ δάχτυλα δὲν εἶναι ἴσα (ὑπάρχει πάντοτε διάκρισις ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν οἰκείων προσώπων) κοιν. Ἄν δώσης τὸ δάχτυλό σου, σοῦ παίρνουν τὸ χέρι (δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς θρασεῖς) Κεφαλλ. Πβ. τὴν Βυζαντ. «εὐθήθει δάκτυλον μὴ δείξης, ἵνα μὴ καὶ τὴν παλάμην καταπήν» Ν. Πολίτ., Παροιμ. 1,85. Κι ἂν ἔπесαν τὰ δαχτυλίδια, τὰ δάχτυλα μέινανε (οἱ ἱκανοὶ καὶ ἂν δυστυχῇσουν, δὲν καταστρέφονται) Πελοπν. (Δημητσ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. Βρωμῆς δὲ βρωμῆς, δάχτυλο, δικό μου εἶσαι (δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαρνηθῶμεν τὰ ἡμέτερα, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι) Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. "Οπειὸς κρύβεται πίσω ἀπὸ τὸ δάχτυλό του φαίνεται ὅλος (ἐπὶ τῶν προσπαθούντων νὰ συγκαλύψουν πράξεις ἀσυγκαλύπτους) Ι. Βενιζ. Παροιμ.², 213. 536. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. || Γνωμ. "Ολα τὰ δάχτυλα δὲν εἶναι ἴσα (δὲν εἶναι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἴσοι, οὔτε χαίρουν τῆς αὐτῆς ἐκτιμήσεως) κοιν. Πινὸ δάχτυλό σου νὰ κόψης καὶ νὰ μὴν πονέσης; (ἡ λύπη τῶν γονέων διὰ τὴν ἀπώλειαν οἰουδήποτε τέκνου τῶν εἶναι ἡ αὐτὴ) σύννηθ. Κάλλια νὰ εἴμαστι καλουνουματισμέν' πέριξ νὰ μᾶς δείχ'ν μὴ τοῦ δάχ'λου (προτιμότερα ἢ καλὴ τῆς κακῆς φήμης) Μακεδ. (Θεσσαλον.) || Αἰνιγμ. Πέντε κεφαλές, τέσσερες ἀναπνοές, χέρια πόδια εἴκοσι, δαχτύλους ἑκατὸ (ὁ νεκρὸς, τὸν ὅποιον βαστάζουν τέσσαρες νεκροθάπται) Πελοπν. (Δίβρ.) Τὸ αἰνιγμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. || Ἄσμ.

Τὰ δάχτυλά σου 'ναι γεριά, τὰ μὲράτσα σου λαμβάδες,
τὸ στῆθος - σ' ἄγια Τράπεζα, πὺν λουτρογούμ βαπτὰ-
δες

Μεγίστ.

Σέρνει ἀρραβῶνες δώδεκα καὶ δαχτυλίδια πέντε,
'ς τὸν ἀκρινὸ τὸ δάχτυλο σέρνει χρυσῇ ἀρραβῶνα
Μακεδ. (Βόιον).

Γιὰ ἰδὲς κορμὶ γιὰ καμουχᾶ καὶ μέση γιὰ βελουδο
καὶ δάχτυλα μασουρωτὰ γιὰ βεργοδαχτυλίδια!
'Ιθάκ.

Τὸ δαχτυλίδι ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δάχτυλό της,
ποῦ 'χε τριγυρῶν μάλαμα τσαὶ μέσα τὸ φαρμάτσι
Αἶγιν.

Τὰ εἰκοσί μου δάχτυλα χερῶν γαὶ ποδαριῶν μου,
ὅλα μοῦ σκαδαλίζονται, ὅδε σὲ βλέπ' ἀθρόος μου
Νάξ. ('Απύρανθ.)

Τὰ εἰκοσί μου δάχτυλα, πὺν 'ρίζ-ζουν τὸ κορμὶ μου,
οἱ βάλλ-λες νὰ τὰ φάουσι, ἄσ σ' ἀρησιτῶ, πονλ-λίμ μου
Κάλυμν.

Καὶ ῥίξαν καὶ με λάβωσαν 'ς τὸ πόδι καὶ 'ς τὸ χέρι
καὶ 'ς τὸ μικρὸ μου δάχτυλο, πὺν 'χα τὴν ἀρραβῶνα
Στερελλ. ('Αμφ.)

Κατέβηκε μιὰ πέρικα νὰ βρέξ' τὰ δάχτυλά της,
καὶ βρέχει τὸν ἀφέντη της, τὸν πολυχρονεμένο
'Ηπ. (Μαργαρίτ.) || Ποίημ.

Σοῦ 'λθε ἐμπρὸς λαμποκοπώντας
ἢ θρησκεία μ' ἓνα σταυρὸ
καὶ τὸ δάχτυλο κινώντας
ὅπου ἀνεῖ τὸν οὐρανὸ

Δ. Σολωμ., 19. β) 'Ο ἀντίχειρ Κρήτ. (Μελιδόν. κ.ά.) Λευκ.
Ρόδ. Συνών. εἰς λ. δ α χ τ υ λ ο μ ἄ ν ν α. 2) Μικρὰ ποσότης
πράγματος ἔχουσα ὕψος, πᾶχος ἢ πλάτος τὸ πᾶχος δακτύλου
κοιν. καὶ Πόντ. Τσακων.: "Ἐνα δάχτυλο νερό - κρασί - λάδι.
Χοντροῦ ἴσαμ' ἓνα δάχτυλο. 'Η σούπα ἦταν πολὺ παχειά,
ἓνα δάχτυλο τὸ λίπος. Δὲ χάλασε ὁ κόσμος, ἂν πιῇ καὶ δύο
δάχτυλα κρασί κοιν. "Ἐνα δάχ'λο κρασάτσι Στερελλ. (Δεσφ.)
"Ἐνα δάχτυλο τὸ χόδρο Ζακ. "Ἐνα δάχτυλον νερόν Πόντ.
Δύ 'δατύλοι ὄο (δύο δάχτυλα νερό) Τσακων. || Παροιμ. φρ.
Δάχτυλο 'ς τὸ πῆδημα, τρίχα 'ς τὸ λιθάρι (νικητὴς θεωρεῖται
ὁ ὑπερβάλλον τὸς ἄλλους ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον) Πελοπν.
(Μάν.) || 'Ασμ.

Κι οὗλοι μονοσυνάγονται, κι οὗλοι τὸ δοκιμάζουν,
κ' ἓνας τὸ παίρνει δάχτυλο, κι ἄλλος μούτε καθόλου
(τὸ μάρμαρον, τὸ δοκίμιν τῆς ἀγάπης) Ν. Πολιτ., 'Εκλογ.,
109. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. 'Ερωτοπαίγν., στ. 444 (ἐκδ.
Hesseling-Pernot, σ. 38) «διὰ νὰ εὗρω δάχτυλον χαρτὶν καὶ
κοντυλιὰν μελάνιν». 3) Μονὰς μήκους ἰσοδυναμοῦσα πρὸς τὸ
1/12 ἀγγλικοῦ ποδὸς Κύπρ. Χίος — Ν. Κοτσοβίλ., 'Εξαρτ.
πλοίων, 128. 'Η σημ. ἤδη 'Ελληνιστ. βλ. "Ἡρων., Περὶ
μέτρ., 308 «πάντων τῶν μέτρων ἐλαχιστότερόν ἐστι δάχτυ-
λος, ὅστις καὶ μονὰς καλεῖται» διαιρεῖται δὲ ἔσθ' ὅτε μὲν γὰρ
καὶ εἰς ἡμισυ καὶ τρίτο καὶ λοιπὰ μόρια». 4) Εἶδος κεντήμα-
τος Κύπρ. 5) Κατὰ πληθ. συνήθως οἱ δ α χ τ υ λ ο ι, γλύ-
κυσμα ἐξ ἀμυγδάλων, σακχαρώς καὶ ἀνθονέρου Θῆρ. Συν-
ών. σ κ α λ τ σ ο ὕ ν ι. 6) Εἶδος ἄρτου ἐκ σίτου, φέροντος
εἰς τὴν ἐπιφάνειαν κόκκους σησάμου, τὸν ὅποιον προσκομί-
ζουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀντὶ κολλύβων, κατὰ τὴν Μεγάλην
'Εβδομάδα καὶ τὴν Διακαινήσιμον Κύπρ. 7) Εἶδος στα-
φυλῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τ ῆ ς Π α ν α γ ι ᾶ ς τ ᾶ δ ᾶ-
χ τ υ λ α, ἐχούσης ρᾶγας ἐπιμήκεις ἑνιαχ. 8) Εἶδος ἐδω-

δίμου χόρτου, γνωστοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τ ῆ ς Π α ν α-
γ ι ᾶ ς τ ᾶ δ ᾶ χ' λ α πιθανῶς τὸ φυτὸν Τεύκριον τὸ πόλιον
(Teucrium polium) τῆς οἴκογ. τῶν Χειλανθῶν (Labiatae)
Θράκ. (Μέτρ.) κ.ά.: Γιομίζ'νε οἱ κάθ' ἀγριολούλ'δα, πα-
παροῦνες, μαυροκούκκια, θροῦθο, μολόχες, τ'ς Παναγίας
τὰ δάχ'λα καὶ τόσα ἄλλα λουλούδια Μέτρ. 9) Τὸ ἀνδρικὸν
μόριον Πόντ. (Τραπ.) 10) Τὸ θαλάσσιον μαλάκκιον Σωλὴν ὁ
σωληνοειδὴς (Solen vagina) τῆς οἴκογ. τῶν Σωληνιδῶν
(Solenidae) Κεφαλλ. — Λεξ. Αἰν. Δημητρ. Συνών. δ α χ τ υ-
λ α ς 3, δ α χ τ ὕ λ ι 3, σ ω λ ῆ ν α ς. 11) Εἶδος παιδιᾶς
ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τ ᾶ π ῆ ν τ ε δ ᾶ χ τ υ λ α, καθ' ἣν οἱ
παίζοντες ἀνοίγουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πέντε λακκίσκους, ἕκα-
στος τῶν ὁποίων φέρει ἀνὰ ἓνα ἀριθμὸν ἀπὸ τὸ 1 μέχρι τὸ
5. 'Εξ ἀποστάσεως, ἣν ὀρίζει χαρραχθεῖσα γραμμὴ, ρίπτουν
ἕκαστος τὴν ᾰ μ ᾰ δ α του, ἣτοι τὸν δισκοειδῆ λίθον, πρὸ-
τούς λακκίσκους, λαμβάνει δὲ ἕκαστος τῶν παικτῶν τὰς μὲν
νάδας τοῦ λακκίσκου εἰς τὸν ὅποιον φθάνει ἢ ᾰ μ ᾰ δ α. 'Ο
συγκεντρώνων 20 μονάδας νικᾷ.

δαχτυλοδείχνω Κρήτ. — Κ. Παλαμ., Γράμματ. 1, 48.
2, 143 Γ. Ξενόπ., Κόσμος, 20 Πρωτοξόπν., 76 Ν. 'Εστ. 15
(1934), 1038 — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. δαχτυλοδείχτω
Κεφαλλ. δαχτυλοδείχτω Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ ν ω. Πβ. Λύβιστρ.
καὶ Ροδάμν., στ. 807-808 (ἐκδ. Wagner, σ. 265) «τὸ ἔναν
τῆς τὸ χέριν κλιτὸν | εἶχεν εἰς μέτωπον καὶ νὰ δαχτυλο-
δείχνη». Πβ. τὸ εἰς Σομ. δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ ν ω. 'Η λ.
καὶ εἰς Βλάχ.

1) Δεικνύω διὰ τοῦ δακτύλου Κεφαλλ. — Λεξ. Βάιγ.:
Μὴ δαχτυλοδείχτης, γιατί δὲν κάνει Κεφαλλ. 2) Μεταφ.,
δαχτυλοδεικτῶ, φέρω τινὰ ὡς παράδειγμα, ὡς διάσημον ἐπ'
ἀγαθῷ ἢ ἐπὶ κακῷ ἔνθ' ἄν.: 'Εδαχτυλοδείχτα δο γαὶ 'φτὸ
μιὰ βολά, μὰ τώρα ἔτην g' εἶναι χειρότερος ἀπὸ μᾶς Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Τόνη δαχτυλοδείχτουνε σὰν τρελλὸ Κεφαλλ.
"Ἐνα μεγάλο χρηματικὸ βραβεῖο, τὸ βραβεῖο Νόμπελ,
μοιράζεται κάθε χρόνο σὲ μερικοὺς ἀπὸ κείνους, πὺν δαχτυ-
λοδείχονται 'ς τὸν κόσμον, περίφημοι, δουλεύοντας, μιὰ
ιδέα μεγάλη... Κ. Παλαμ., ἔνθ' ἄν. 2, 143. Μὰ ἡ φήμη πάντα
φήμη εἶναι, κ' ἔτσι ἢ ἄλλιως πάντα δαχτυλοδειχνόταν Γ.
Ξενόπ., Πρωτοξόπν., 76. Οἱ σεντοπίτισσές μου θὰ μὲ δα-
χτυλοδείχνανε Ν. 'Εστ., ἔνθ' ἄν.

δαχτυλοδείχτητος ἐπίθ. ἑνιαχ. δαχτυλοδείχτητος
Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ τ ῶ.

Δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ τ ο ὕ μ ε ν ο ς, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.:
'Εἶτην, παιδί μου, εὐτός κ' εἶναι δαχτυλοδείχτητος Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Παραρηχτημένο τὸν εἶχαν κ' εὐτό οἱ ἀθροῦποι
κι ἀπέκειο 'ἵνῃκε δαχτυλοδείχτητος αὐτόθ.

δαχτυλόδειχτος ἐπίθ. ἑνιαχ. δαχτυλόδειχτος Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ ν ω.

Δ α χ τ υ λ ο δ ε ἰ χ τ ο ὕ μ ε ν ο ς, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.:
'Εἶτην, παιδί μ', εὐτός κ' εἶναι δαχτυλόδειχτος Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) "Αν ἐφέλαν ἐδὰ κ' εὐτός ἤθελε νᾶναι δαχτυλόδειχτος
αὐτόθ.

δαχτυλοδειχτούμενος ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ.
Σύμ, κ.ά. δάχ'λουδειχτούμινους Στερελλ ('Αχυρ.)

